

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

			נוהלי אח"מ
מספר: 300.01.306	תת-פרק: כללי	פרק: חקירות	
שם נוהל: הטיפול בכלי רכב המיועדים לחילוט			תאריך פרסום: 28/02/2022
			תאריך תחילה: 28/02/2022
			תאריך ביטול:
			נוסח: 2

1. כללי

נוהל זה מסדיר את טיפול משטרת ישראל באחסנת כלי רכב המיועדים לחילוט ומימושם. יודגש כי כלי רכב יתפסו לצורכי חילוט אך ורק מכוח עילות החילוט השונות הקבועות בחוק.

2. המטרה

- א. הסדרת ההנחיות בנושא תפיסה ומימוש כלי רכב תפוסים לצורכי חילוט במשטרת ישראל.
- ב. קביעת אחריות ליישום וטיפול בכלי רכב תפוסים לצורכי חילוט.

3. הבסיס החוקי

משטרת ישראל תופסת כלי רכב לצורך חילוטם מכוח החוקים המפורטים בנספח א' לנוהל זה.

4. הגדרות

- א. **בדיקת מקוריות** – בדיקת התאמה ע"י חוקר זירה בין מספר מזהה של שלדה ומנוע הרכב התפוס לבין הרישום במאגרי משרד התחבורה/ רשות הרישוי.
- ב. **בעל הרכב** – מי שממצאי החקירה מצביעים על שליטתו ברכב, גם אם רישומי רישיון הרכב מציינים בעלות אחרת.
- ג. **דיספוזיציה** – שינוי כלשהו במצב הזכויות ברכב.
- ד. **היחידה החוקרת** – היחידה אשר מופקדת על החקירה במסגרתה נתפס כלי הרכב.
- ה. **הערכת שמאי** – הערכת שמאי מוסמך ומאושר ע"י מדור תקציב אח"מ או מטעם יחידת החילוט באפ"כ שיקבע את שווי הרכב לאור מצבו הכללי ומחירו על פי מחיר השוק.
- ו. **השמדת כלי רכב** – כמותווה בנוהל אח"מ 300.19.214 "אחסון וסילוק מוצגי רכב".

- ז. **חוליית חילוט ארצית** – חוליית החילוט שבמדור אכיפה כלכלית במטה הארצי של משטרת ישראל ובכללה ר' חוליית חילוט, קציני החילוט המחוזיים, רכז החוליה.
- ח. **טוען לזכות** – מי שעל שמו רשומות זכויות ברכב לרבות בעלות ושיעבוד או מי שממצאי החקירה מצביעים עליו כעל בעל זכות ברכב.
- ט. **יחידת החילוט באפ"כ** – יחידת החילוט במשרד האפוסטרופוס הכללי והכונס הרשמי במשרד המשפטים.
- י. **מחירון** – מחירון המקובל בענף הרכב, מעודכן לחודש הרלוונטי למועד הבדיקה.
- קצין חילוט מחוזי** – קצין החילוט המחוזי של המחוז בו מתנהלת החקירה במסגרתה נתפס כלי הרכב או חו' אכיפה כלכלית להב 433, או ק' חילוט מג"ב עפ"י העניין.
- יא. **ר' חוליית מכירות כלי רכב** – ר' חו' הנמצא במדור רכב באת"ל ואחראי על מכירת רכבים.
- יב. **ר' חוליית פקדונות** – ר' חוליה במדור הכנסות בחשבות האחראית על טיפול במוצגים כספיים.
- יג. **ר' חוליית לקוחות** – ר' חוליה במדור הכנסות בחשבות האחראית על גביה והתחשבות עם לקוחות.
- יד. **רכז מוצגי רכב** – רכז הנמצא במדור סיוע חקירתי/ חוליית רשמים ומוצגים.

5. השיטה

- א. תורת ההפעלה מבוססת על **שלושה מסלולים** עיקריים לטיפול ברכב תפוס לצורכי חילוט. המסלולים גובשו במטרה לשפר את הטיפול הקיים, תוך צמצום העלויות הכבדות הכרוכות באחסנת כלי רכב, חשיפתו לנזקי טבע ואחר, ירידת ערכו ושמירה על זכויותיו של בעל הרכב/ צדדים שלישיים תמי לב.
- ב. להלן מספר הערות כלליות הנכונות לכל אחד מהמסלולים:
- 1) להדגיש, כי בעת הטיפול ברכב התפוס יש לבחון את נחיצותו של הרכב **כראיה** בתיק. הדברים אמורים בעיקר בנוגע למסלולים א' ב' ו-ג', הנוגעים לשלב שחרור הרכב בתנאים/ מכירת הרכב כסעד זמני.
 - 2) בטרם קבלת החלטה מומלץ לקיים היוועצות עם צוות האכ"ל המחוזי (ק' החילוט וצוותו) לגבי כדאיות והיתכנות תפיסת הרכב לחילוט.
 - 3) האחריות לביצוע כל פעולה המצוינת בנוהל הינה של החוקר/ התובע בהתאם לשלב בו נמצא התיק (טרם הגשת כתב אישום- באחריות היחידה החוקרת. לאחר הגשת כתב אישום- באחריות התובע/ הפרקליט)
 - 4) כאשר מבקשת היחידה החוקרת להיעזר בתשתיות ניהול של יחידת החילוט באפ"כ לצורך התפיסה מהחשוד, יש להיוועץ עם יחידת החילוט באפ"כ (ההיוועצות תבוצע, ככל שהדבר ניתן, אף קודם פתיחה בחקירה גלויה).

5) סיוע של יחידת החילוט באפ"כ יינתן בהתאם לחוקים המסמיכים את יחידת החילוט שבאפ"כ לפעול וכן במקרים בהם עסקינן במקרים של תפיסות מורכבות כגון כלי צמ"ה, רכבי יוקרה וכיוב'.

6) היחידה החוקרת תסתייע בצוותי האכ"ל במחוז/ מג"ב/ להב (ק' החילוט וצוותו) לטובת בדיקת שוויו של הרכב עפ"י המחירון המקובל בענף הרכב.

7) במקרים המתאימים (לדוגמא רכב אספנות, רכב ביבוא אישי, רכב יוקרה וכל מקרה בו יש להניח שקיים פער משמעותי בין מחירו של הרכב עפ"י המחירון לבין ערכו בפועל), יש לזמן שמאי שיבחן את הרכב ויקבע את מחירו לפי מצבו ומחיר השוק ויבצע הערכת שווי של הרכב. זימון השמאי יתבצע לאחר היועצות עם ק' החילוט המחוזי ויחידת החילוט באפ"כ (במקרים המתאימים).

ג. היחידה החוקרת, שתפסה כלי רכב המיועד לחילוט, תבצע את הפעולות האלה:

1) תאחסן את כלי הרכב התפוס כמותווה בנוהל 300.19.214 "אחסון וסילוק מוצגי רכב". יודגש, כי יש להקפיד על הוצאת חפצים אישיים, סגירת חלונות הרכב, ניתוק המצבר ושמירה על רישיון הרכב ומפתחות הרכב.

2) תבדוק את הרכב במרשמים לשם איתור הטוענים לזכות (לרבות שיעבוד רשום) באמצעות שאילתה לאיתור רכב במערכת אדם ו/או מערכות אחרות שבנמצא.

3) היה ובעל הרכב אינו רשום כבעליו של הרכב ברישיון הרכב, תזמן את כל הטוענים לזכות על הרכב לחקירה לגבי זיקתם לרכב בסמוך לתפיסת הרכב, ותיידע אותם כי הרכב נתפס ומיועד לחילוט.

4) תזמן את כל הטוענים לזכות לכל הדיונים המשפטיים הנוגעים לכלי הרכב, ככל שיתעורר צורך בכך, ובסמוך למועד פתיחת החקירה ו/או המועד בו אותרו, על פי המוקדם מביניהם.

5) ככל שמדובר ברכב בגינו רשום שעבוד ברישיון הרכב, יפנה החוקר בסמוך לאחר התפיסה לבעל השעבוד בבקשה להמציא מסמכים המוכיחים את זכותו הקניינית כנושה מובטח בנכס ואת יתרת ההלוואה לסילוק (רישום שעבוד לטובתו ברשם המשכונות/ החברות, הסכם ההלוואה, יתרת חוב עדכנית, וכיו"ב).

6) תדאג בסמוך לתפיסה להוצאת צו בימ"ש לאיסור דיספוזיציה ברכב, ובהמשך – לרישום הצו במשרד התחבורה/ רשות הרישוי או ברשם כלי ציוד מכאני – הנדסי במשרד התחבורה, בנוגע לכלי ציוד מכני הנדסי (צמ"ה), וברשם החברות בנוגע לרכבים בבעלות חברה וזאת, כדי למנוע שינוי סטאטוס הרכב ע"י הבעלים הרשום כגון "הורדת הרכב מהכביש לפירוק", מכירתו לאחר, שעבוד ועוד. העתק הצו הנדון והעתק רישום בדבר איסור לדיספוזיציה במשרד התחבורה / רשות הרישוי יסרקו לתיק הפלא.

7) אם על הרכב רובץ שעבוד, יש להתייעץ כיצד לפעול, עם ק' החילוט המחוזי ועם יח' החילוט באפ"כ (במקרים המתאימים), אשר ינחו את היחידה החוקרת אודות זהות הגוף

שיבצע את המכירה, ומהן הפעולות שיש לנקוט מול הגוף המשעבד, על מנת להסיר את השעבוד.

(8) לאחר ביצוע האמור לעיל, יפעל החוקר בהתאם למסלולים המפורטים להלן, בהתאם למדרג (במידה ולא ניתן לפעול ע"פ מסלול א' יעבור החוקר למסלול ב'):

6. המסלולים

א. מסלול א' – מכירת הרכב בהסכמת בעליו והטוענים לזכות

- (1) בעת חקירת החשוד/ מעורב שהינו בעל הרכב, יבהיר לו החוקר כי הרכב נתפס ומיועד לחילוט בסיום ההליך המשפטי, ובכוונתה של המשטרה בשלב זה לבקש את מכירתו של הרכב. החוקר יבהיר כי מטרת המכירה למנוע פגיעה וודאית בערכו הכלכלי של הרכב כתוצאה מאחסנתו במגרש המשטרה עד סיום ההליכים המשפטיים בגינו.
- (2) הסכים בעל הרכב להצעת החוקר למכירת הרכב תגיש היחידה החוקרת לבית המשפט, בקשה בהסכמה למכירת הרכב (מופיע בנספח ב).
- (3) היה וקיימים טוענים לזכות ברכב, יש לקבל את הסכמתם למכירת הרכב, במידה ותתקבל הסכמתם, תוגש בקשה בהסכמת כל הצדדים למכירת הרכב.
- (4) במידת הצורך תתייעץ היחידה החוקרת עם יחידת החילוט של האפ"כ בנוגע לנוסח ואופן הגשת הבקשה (במקרים המתאימים).
- (5) לאחר קבלת צו למכירת כלי הרכב (להלן: "צו מכירה"), וביצוע כלל הפעולות הנדרשות, יועבר הרכב באמצעות גרר לר' חו' מכירות כלי רכב במחלקת התחבורה באת"ל לטובת מימוש מכירתו.
- (6) מקום בו לא ניתנה הסכמת הבעלים/הטוען לזכות למכירת הרכב בהסכמה, תפעל היחידה החוקרת למכירת הרכב או שחרורו בתנאים על פי המפורט להלן (מסלול ב').

ב. מסלול ב' – שחרור הרכב בתנאים בהסכמה

- (1) סרב בעל הרכב/ הטוען לזכות למכור את רכבו עפ"י הצעת החוקר בתיק כאמור במסלול א', תוצע לו, מיד עם הודעת הסירוב, האפשרות לשחרר את הרכב בתנאים האלה, במצטבר:
 - א) הפקדת סכום כסף על סך של 30% ממחירון הרכב כבטוחה בגין ירידת הערך השנתית הצפויה להיגרם לכלי הרכב לחשבון חשבות משטרת ישראל רישום איסור דיספוזיציה במשרד התחבורה/ רשות הרישוי.
 - ב) שיעבוד פוליסת הביטוח המקיף של הרכב לטובת משטרת ישראל (היחידה החוקרת) והתחייבות החשוד לחידוש פוליסת הביטוח המקיף מידי שנה.
 - ג) רישום שעבוד על הרכב ברשם המשכונות או רשם החברות לטובת משטרת ישראל (היחידה החוקרת).

- ד) כל העברה או שינוע של הרכב למשטרה, או לכל מקום אחר עליו תחליט המשטרה, תהא באחריות בעל הרכב ועל חשבונו.
- ה) בעל הרכב מתחייב שלא לבצע כל דיספוזיציה ברכב.
- ו) בעל הרכב יתחייב למסור את הרכב על פי דרישת המשטרה בתוך 5 ימים מקבלת הודעה על כך במקרה של הפרת תנאי שחרור הרכב במהלך תקופת התפיסה או במקרה שיינתן צו חילוט לרכב.
- 2) הסכים בעל הרכב לאפשרות זו, תגיש היחידה החוקרת/ יחידת התביעה (לפי שלב הטיפול בתיק), לבית המשפט בקשה בהסכמה למתן צו, המורה על שחרור הרכב בתנאים המפורטים מעלה (ראה נספח ג).
- 3) על מנת להפקיד את הכסף שהתקבל מבעל הרכב, יש לבצע את הפעולות הבאות:
- א) על החוקר להודיע לראש חו' פיקדונות בחשבות בדוא"ל המשטרתי על כך שניתנה הוראה להעברת סכום X לחשבון המשטרה.
- ב) לאחר ביצוע העברה מחשבון החשוד/ צד ג' לחשבון המשטרה (בבנק הדואר חשבון מספר 247092), תעדכן ר' חו' פיקדונות את החוקר כי הכסף התקבל ועליו לבצע רישום הכסף כמוצג ותפיסה במערכת הפלא.
- ג) לאחר רישום הכסף כמוצג ותפיסה במערכת הפלא, יפיק הרשם הרלוונטי שובר הפקדה עפ"י אותם הנתונים שהועברו ע"י ר' חו' פיקדונות, הכוללים תאריך העברה, סכום, אסמכתא.
- 4) חולית פקדונות תשמור את הכסף שהתקבל בפיקדון עד לקבלת החלטה שיפוטית לגביו.
- 5) היחידה החוקרת לא תשחרר את הרכב עד לקיום כלל התנאים בהתאם להחלטת בימ"ש בעניין ע"י החשוד/ בא כוחו. בטרם השחרור על הגורם האחראי על שחרור הרכב לוודא כי כלל התנאים עליהם הסכים בעל הרכב אשר אושרו בצו ביהמ"ש, בוצעו.
- 6) לאחר מילוי התנאים לעיל, תשחרר היחידה החוקרת את הרכב. מקבל הרכב יוחתם על אישור קבלת הרכב בהתאם לנספח ד, אשר יצורף לתיק החקירה.
- 7) לא ישוחררו במסלול זה, כלי רכב תפוסים בנסיבות כדלהלן:
- א) כלי רכב תפוסים המשמשים כראיה בתיק החקירה.
- ב) כלי רכב ששימשו **סוחרי סמים** למטרת הסחר באופן מובהק [תחנת סמים ניידת].
- ג) כלי רכב ששימשו **לביצוע פשע חמור דוגמת רצח וניסיון רצח, אונס, עבירות סחר באמל"ח משמעותיות ועבירות תעבורה חמורות**, והכל תוך הפעלת שיקול דעת.
- 8) במקרים נוספים בהם מתנגדת היחידה החוקרת לשחרור הרכב יש להיוועץ עם ק' החילוט המחוזי/ מג"ב/ להב.
- 9) במקרים בהם לא ניתנה הסכמת הבעלים/ הטוען לזכות לשחרור הרכב בתנאים בהסכמה תפעל היחידה החוקרת למכירת הרכב על פי מסלול ג', אלא אם מדובר בחקירה שעל פי המסתמן תכלול ככל הנראה בקשה למעצר עד תום הליכים.

ג. מסלול ג' – מכירת רכב שלא בהסכמת בעליו / שלא ניתן לשחררו בתנאים, בסמוך לתפיסת הרכב, טרם הגשת כתב אישום

- (1) ככל שלא יגיעו הצדדים להסכמות לפי מסלולים א' ו-ב', או ככל שלא קוימו התנאים לפי מסלול ב', או כאשר בעליו של הרכב לא ידוע, יודיע נציג היחידה החוקרת לבעל הרכב/ הטוען לזכות או בא כוחו כי היחידה החוקרת תפעל להגשת בקשה לבית המשפט שיורה על מכירת כלי הרכב, באישור בית המשפט.
 - (2) טרם ביצוע האמור, תיערך היוועצות עם הפרקליט/ תובע המלווה (ככל שקיים כזה) ביחס לחוזק הראיות בתיק המצדיק הגשת הבקשה.
 - (3) היחידה החוקרת תפנה בבקשה לבית המשפט לקיים דיון במעמד שני הצדדים, למכור את כלי הרכב מכוח סעיף 34 ו-38 לפסד"פ, למעט במקרים בהם אין דורש לרכב, שאז ייערך הדיון במעמד צד אחד (נספח ה).
 - (4) במקרים המתאימים תתייעץ היחידה החוקרת עם יחידת החילוט של האפ"כ בנוגע לנוסח ואופן הגשת הבקשה.
 - (5) סרב בית המשפט לאשר את צו המכירה, הרכב יישאר תפוס במגרש בו אוחסן עם תפיסתו עד קבלת החלטה אחרת או עד לסיום ההליכים המשפטיים.
- 7. הליך מכירת הרכב לאחר קבלת החלטת מכירה צו חילוט סופי או בשלב הזמני.**

א. לאחר שהתקבלה החלטה בנוגע למכירת רכב ע"י ביהמ"ש (לאחר צו חילוט סופי או בסעד זמני) תבצע היחידה החוקרת את הפעולות האלה:

- (1) אם שווי של הרכב **נמוך מ- 15,000 ₪** (נכון למועד המכירה המתוכנן) יועבר הרכב להשמדה/ גריטה, בהתאם לנוהל 300.19.214. פעולה זו תתבצע לאחר קבלת אישור מרכז מוצגי רכב בחט' החקירות. להדגיש כי אין להשמיד רכבים אשר התקבלה לגביהם החלטת בימ"ש למכירה במסגרת סעד זמני.
- (2) אם שווי של הרכב **גבוה מ- 15,000 ₪** (נכון למועד המכירה המתוכנן) ולאחר שהיחידה החוקרת דאגה לבצע בדיקת מקוריות לרכב טרם העברתו, ונמצאה הלימה בין הבדיקה לרישום במשרד התחבורה/ רשות הרישוי, והושלמו כלל הפעולות הנדרשות כמפורט מטה, תתואם העברת הרכב למחלקת תחבורה עם ר' חוליית מכירת רכב ועם רכז מוצגי רכב.
- (3) אם שווי של הרכב **גבוה מ- 15,000 ₪ אך נמוך מ- 20,000 ₪** (נכון למועד המכירה המתוכנן) **ומצבו של הרכב מצדיק לשקול השמדתו** - יישלחו תמונות של כלי הרכב וזכ"ד המתאר את מצבו לרכז מוצגי רכב בחט' החקירות, אשר יפעל ביחד עם ר' חו' מכירות כלי רכב במת"ח, לקבוע האם הרכב יועבר למכירה או להשמדה. להדגיש כי אין להשמיד רכבים אשר התקבלה לגביהם החלטת בימ"ש למכירה במסגרת סעד זמני.
- (4) היה הרכב המחולט מעורב בתאונת דרכים, יש לשלוח תמונות של כלי הרכב וזכ"ד המתארות את מצבו, לרכז מוצגי רכב אשר יקבע, בתיאום עם ר' חו' מכירות כלי רכב, האם הרכב יועבר למכירה או להשמדה, ללא קשר לערכו לפי המחירון.

ב. היחידה החוקרת תסרוק לתיק הפלא את צו החילוט/ צו המכירה, בדיקת המקוריות, טופס 13 בתיקי סמים והלבנת הון (למעט במכירה עפ"י החלטה בסעד זמני, שבה לא נדרש טופס 13) וטופס ריכוז טיפול ברכב מחולט המיועד למכירה (ראה נספח ו), ותעביר עותקים לרכז מוצגי רכב, לרבות צילומי הרכב (צילומי פנים הרכב וחוף הרכב).

ג. היחידה החוקרת תדאג לביצוע בדיקת מקוריות מנוע ושלדה והתאמה לרישומי משרד התחבורה/ רשות הרישוי :

1) היחידה החוקרת תדאג להזמין חוקר זירה באמצעות "טופס הזמנת חוקר זירה" לבדיקת מקוריות והתאמה שלדה ומנוע לנתוני משרד התחבורה/ רשות הרישוי וזאת בכדי למנוע מכירת רכב מזויף/ חוסר התאמה בין המנוע לרשום במשרד התחבורה/ רשות הרישוי. דו"ח בדיקת הרכב יצורף לתיק הפלא ועדכון ישלח ליחידה החוקרת.

2) חוקר זירה יבצע את בדיקת המקוריות לאחר קבלת טופס ההזמנה במערכת הפלא.

3) אם בדיקת חוקר זירה לא הושלמה, בשל חוסר גישה, יודיע על כך חוקר זירה ליחידה הנוגעת. היחידה תפעל לתיאום גרירת הרכב למוסך מתאים/ סדנא בו תתאפשר השלמת בדיקת המקוריות. עלות הבדיקה תמומן על ידי המחוז במסגרתו נתפס הרכב. במקרים בהם לא התאפשרה בדיקת מז"פ, בשל חוסר גישה, והרכב נתפס מכוח עבירות שבסמכות יח' החילוט באפ"כ, יבוצע תיאום מול רכז מוצגי רכב להסדרת מימון עלות הבדיקה מול יח' החילוט באפ"כ.

4) ככל שנמצאה אי התאמה בין מספר המנוע/ השלדה לרישומי משרד התחבורה/ רשות הרישוי, תפעל היחידה החוקרת לחקירת אי ההתאמה ומקור המנוע / שלדה. היה ונמצא כי מדובר בהליך הסדרה של הרישום בלבד, תפעל היחידה החוקרת מול רכז מוצגי רכב להסדרה כאמור, ככל ששווי הרכב מצדיק את העלויות.

ד. רכז מוצגי רכב יבחן את כלל הנתונים של הרכב כפי שסופקו מהיחידה החוקרת, לרבות קיום שעבוד, קריאה חוזרת בטיחותית (ריקול), פירוק ועוד, יעדכן את ר' חו' מכירות כלי רכב, ויקבל את אישורו להעברת הרכב לבית דגן לשם מכירתו.

ה. יש להקפיד על העברת כלי רכב למחלקת התחבורה עם מפתח רכב אחד לפחות, רישום קוד התנעה לרכב, ולאחר ביצוע סריקה והוצאת חפצים ומסמכים אשר אינם חלק אינטגרלי של הרכב.

ו. היחידה החוקרת תדאג בסיום כלל הפעולות להעברת הרכב לבית דגן בתיאום עם רכז מוצגי רכב באמצעות גרר במימון תקציב המחוז.

ז. ר' חו' מכירות כלי רכב במחלקת תחבורה באת"ל יבצע מכירת כלי רכב שניתנו לגביהם צווי מכירה וצווי חילוט.

ח. לאחר מכירת הרכב, יעביר ר' חוליית מכירת רכב, לרכז מוצגי רכב ולראש חו' לקוחות, וליחידת החילוט באפ"כ קובץ הכולל את הנתונים האלה :

1) הסכום בו נמכר הרכב.

2) תאריך מסירת הרכב.

- 3) מספר האסמכתא של הפקדת הכסף.
- 4) תאריך הפקדת הכסף כפי שהתקבל מהחשבות.
- 5) מספר תיק הפלא.
- 6) מספר המוצג של הרכב.
- ט. בסיום המכרז למכירת הרכב תפיק ר' חו' פיקדונות דוח הכולל את האסמכתא של התשלום ותאריך ההפקדה, ויעבירו לרכז מוצגי רכב להמשך טיפול מול היחידות הרלוונטיות.
- י. רכז מוצגי רכב יעביר דוח מכירה מפורט הכולל את סכום המכירה, מס' האסמכתא ותאריך ההפקדה ליחידה הרלוונטית תוך עדכון רע"ח המחוז.
- יא. היחידה החוקרת תבצע את הפעולות כדלקמן במערכת הפלא:
 - 1) הזנת הסכום בו נמכר הרכב כהוספת רכוש חדש בתיק.
 - 2) סימון האינדיקציה "הופקד כתנאי להבטחת תנאי שחרור/מכירת רכב" על מנת לקשר את הרכב לסכום שניתן תמורתו. פעולה זו תפתח אפשרות לקשר בין הכסף ובין הרכב שנמכר (יש לבחור את הרכב במסך המתאים).
 - 3) סילוק הרכב במערכת פלא.
 - 4) העברת בקשה לחולית פיקדונות לסילוק הכסף בהתאם להחלטה שהתקבלה בגור הדין/ צו בסעד זמני על ידי הגורמים המוסמכים.
- יב. חו' פיקדונות בחשבות תטפל בבקשה בהתאם לנוהל חשבות מס' 04.122.13 "ניהול כספי מוצגים וערובה בחשבות משטרת ישראל".

8. פיקוח ובקרה

- א. ק' אח"ם במרחב יבצע פיקוח ובקרה על יישום הנוהל ע"י היחידות החוקרות אחת לשנה חודשים.
- ב. ק' אח"ם מחוזי/ מג"ב/ להב יבצע פיקוח ובקרה על יישום הנוהל אחת לשנה.
- ג. הבקורות תיערכנה עפ"י מתווה בקרה שיקבע ע"י חולית חילוט ורכז מוצגי רכב מטא"ר (ראה נספח ז).
- ד. חולית חילוט ארצית ורכז מוצגי רכב יבצעו פיקוח ובקרה ליישום הנוהל אל מול ק' אח"ם מחוזי/ר' יחידה ארצית.

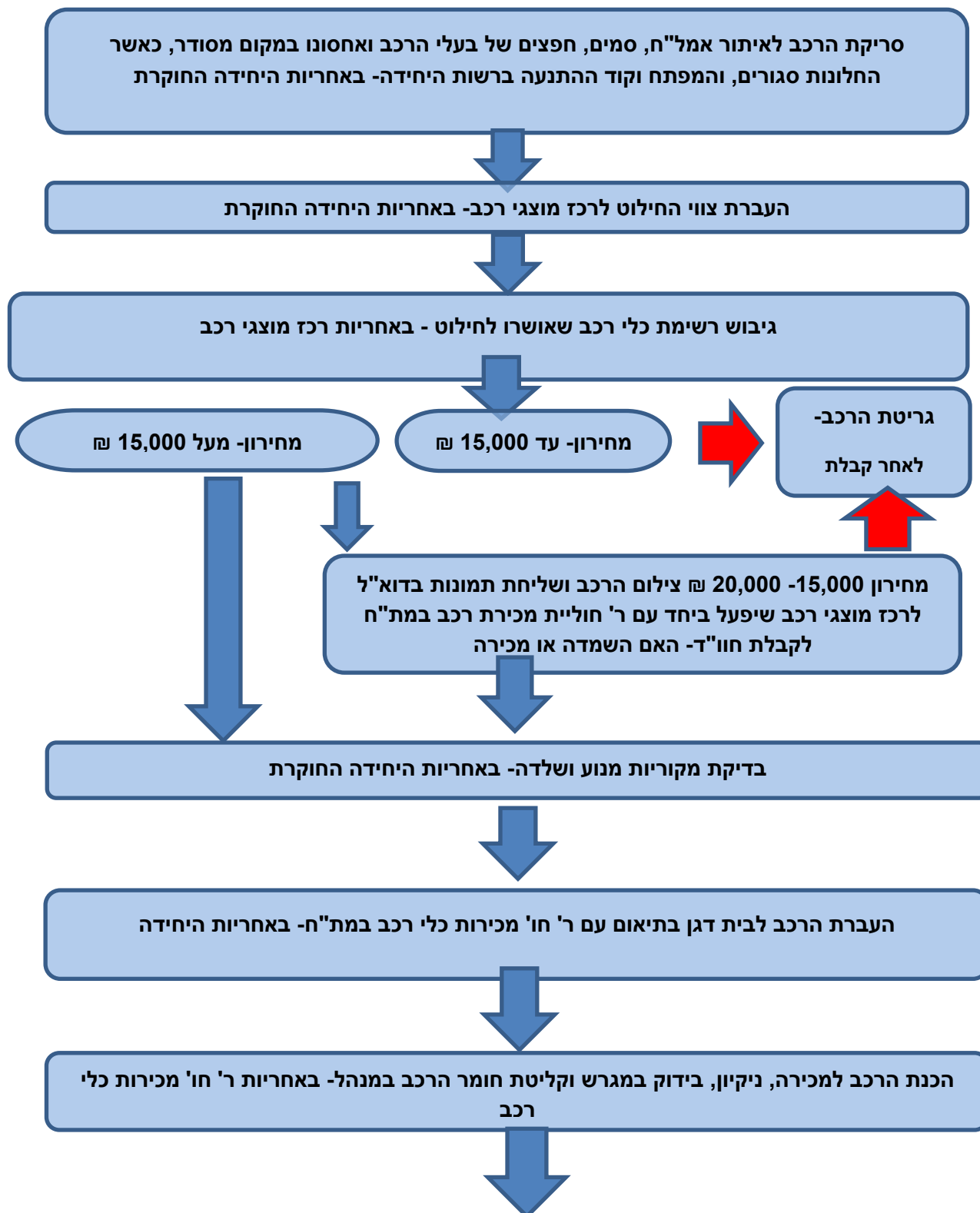
9. אחריות כוללת על הנוהל

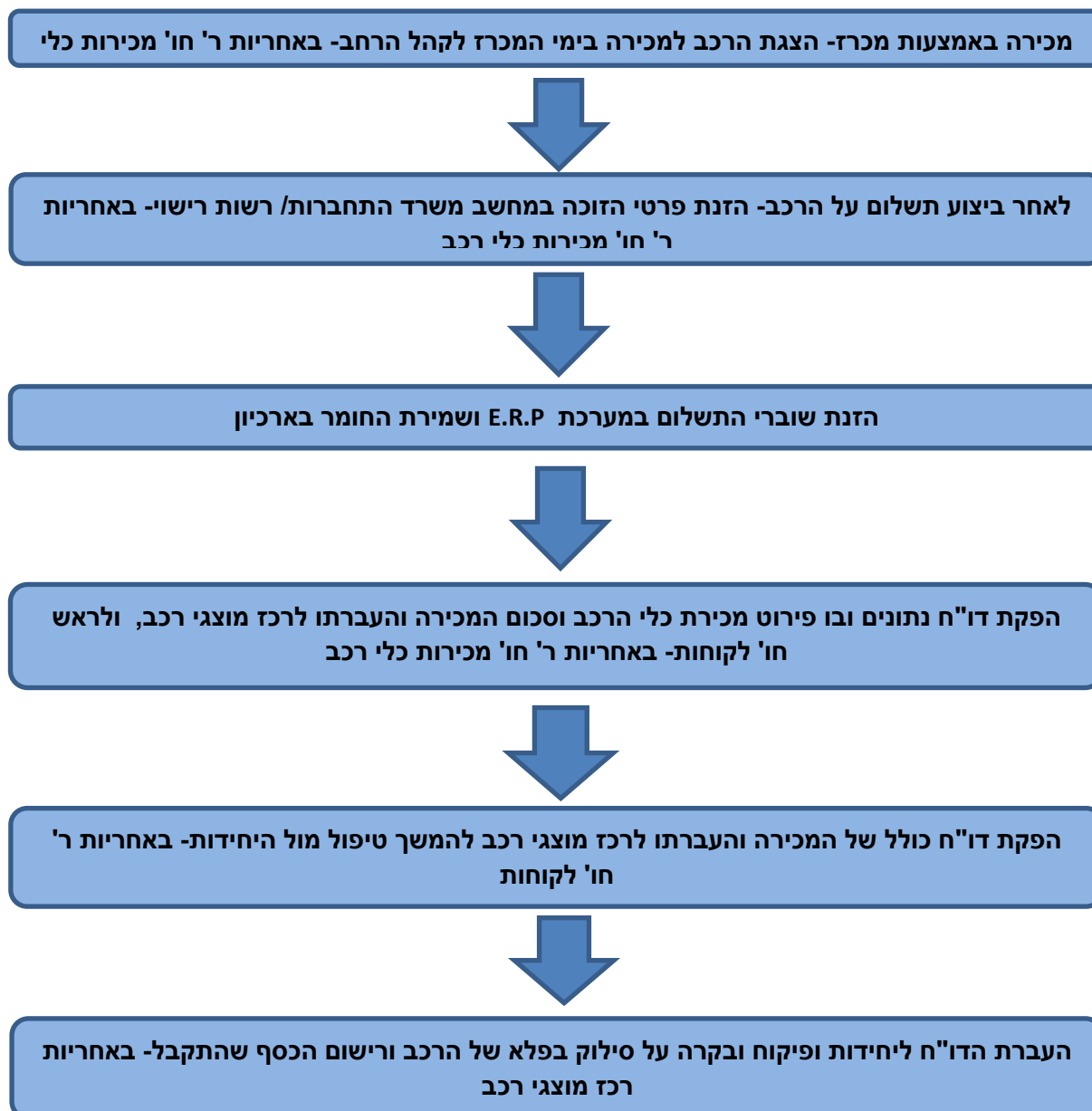
אח"ם / רח"ט חקירות / רמ"ח חקירות.

-בלמ"ס-

תרשים זרימה למכירת רכב תפוס לאחר החלטת חילוט/ מכירה

הנדון: הבסיס החוקי לחילוט רכב ע"י משטרת ישראל

- פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש)[נוסח חדש], תשכ"ט - 1969
- חוק העונשין, תשל"ז-1977
- פקודת הסמים המסוכנים, תשל"ג-1973
- תקנות הסמים המסוכנים (סדרי דין לעניין חילוט רכוש), תש"ן-1990
- חוק איסור הלבנת הון, תש"ס - 2000
- חוק מאבק בארגוני פשיעה, תשס"ג-2003
- חוק המאבק בטרור, תשע"ו-2016
- חוק עזרה משפטית בין מדינות, התשנ"ח – 1998
- חוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952
- חוק שמירת הנקיון, תשמ"ד-1984
- חוק להגנת חיית הבר, תשט"ו-1955
- חוק הבלו על הדלק, תשי"ח-1958
- חוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968
- פקודת הרוקחים [נוסח חדש], תשמ"א -- 1981
- חוק המאבק בתוכנית הגרעין איראן, תשע"ב - 2012
- פקודת המכרות
- פקודת סימני מסחר[נוסח חדש], תשל"ב-1972
- פקודת הרופאים[נוסח חדש], תשל"ז-1976
- חוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים, תשע"ג - 2013

נספח ב

בית משפט השלום

מספר תיק פלא

מספר תיק בימ"ש

תאריך

המבקשת: מדינת ישראל – שם היחידה

נגד

המשיב: שם: ת"ז

בקשה בהסכמה לצו למכירת רכב תפוס למטרת חילוט

1. הצדדים מתכבדים לפנות לבית המשפט הנכבד ולהודיע כי עלה בידיהם להגיע להסכמה בעניין הרכוש שבבעלות המשיבים, אשר נתפס להלן:
2. כלי רכב מסוג מ"ר שנת ע"ש שנתפס ביום (להלן: "הרכב") יימכר ותמורתו תועבר לחשבון חשבות משטרת ישראל עד לקבלת החלטה אחרת.
3. אין באמור לעיל משום מתן הסכמת המשיב לחילוט.
4. בית המשפט מתבקש ליתן תוקף להסכמת הצדדים ולהורות על מכירת הרכב בתנאים שפורטו לעיל.

חתימה וחותמת בית המשפט

חתימת השוטר

בית המשפט השלום

מספר תיק פלא

מספר תיק בימ"ש

תאריך

המבקשת: מדינת ישראל – שם היחידה

נגד

המשיב: שם: ת"ז

בקשה בהסכמה לצו לשחרור בתנאים של רכב תפוס למטרת חילוט

1. הצדדים מתכבדים לפנות לבית המשפט הנכבד ולהודיע כי עלה בידיהם להגיע להסכמה בעניין הרכוש שבבעלות המשיבים, אשר נתפס להלן:
2. כלי רכב מסוג מ"ר שנת ע"ש שנתפס ביום (להלן: "הרכב")
ישוחרר בתנאים הבאים:
- א. הפקדת סך של ₪ לכיסוי ירידת ערך הרכב, בחשבון משטרת ישראל בנק הדואר ח-ן מספר 247092.
- ב. רישום צו מניעה במשרד התחבורה / רשות הרישוי לטובת משטרת ישראל.
- ג. שעבוד פוליסת הביטוח המקיף של הרכב לטובת משטרת ישראל (היחידה החוקרת) . והתחייבות לחידוש פוליסת הביטוח המקיף מידי שנה.
- ד. רישום שעבוד של הרכב הנ"ל ברשם החברות/ משכונות לטובת משטרת ישראל (היחידה החוקרת)
- ה. התחייבות עצמית של המשיב לפיה לא תבוצע כל דיספוזיציה ברכב.
- ו. הרכב יושב לידי המשטרה או לכל מקום אחר עליו תחליט המשטרה, במקרה של הפרת תנאי שחרור הרכב או ככל ותתקבל החלטה המורה על חילוט הרכב, וזאת בתוך 5 ימים מיום קבלת דרישת המשטרה.
3. שחרור הרכב יעשה לאחר ביצוע הפעולות הרשומות ע"י החשוד או בא כוחו.
4. אין באמור לעיל משום מתן הסכמת המשיב לחילוט.
5. בית המשפט מתבקש ליתן תוקף להסכמת הצדדים ולהורות על שחרור הרכב בתנאים שפורטו לעיל.

חתימה וחתימת בית המשפט

חתימת השוטר

החזרת רכב

1. רכב מסוג בעל לוחית זיהוי מס' נתפס ע"י משטרת ישראל בתאריך .
2. בתאריך הוחזר הרכב לבעליו החוקי או לכל אדם אחר מטעמו, בכפוף להצגת יפוי כוח.
3. הריני לאשר כי הרכב הוחזר אליי ולאחר שבדקתי את מצבו, אין לי כל טענה כלפי משטרת ישראל.

חתימת נציג משטרת ישראל

חתימת מקבל הרכב ות"ז

- יש לצרף צילום רישיון הרכב
- במידת הצורך, יש לצרף מסמך ייפוי כח מטעם בעל הרכב.
- במידת הצורך, יש לצרף צילום ת"ז של מיופה הכח.

בית המשפט השלום

מספר תיק פלא

מספר תיק בימ"ש

תאריך

המבקשת: מדינת ישראל – שם היחידה

נגד

המשיב: שם: ת"ז

בקשה למתן הוראות למכירת כלי רכב תפוסים

1. המבקשת מתכבדת להגיש בקשתה לבית המשפט להורות על למכירת כלי רכב מסוג מ"ר שנת ע"ש (להלן: "כלי הרכב"), אשר נתפס בשלב הזמני במסגרת חקירה פלילית. זאת, בהתאם לאמור בסעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 (להלן: "הפקודה").
2. נגד המשיב מתנהלת חקירה בגין עבירות
3. במסגרת החקירה נתפס ביום כלי הרכב המיועד לחילוט. בהתאם למחירון המקובל בענף הרכב, שווי הרכב ביום התפיסה היה בסך ₪.
4. יודגש, כי מאז מועד תפיסת הרכבים ועד כתיבת בקשה זו לא חל שינוי במקום הימצאותו של כלי הרכב.
5. כלי רכב הוכר מכבר זה מכבר בפסיקה כנכס מתכלה או מתקלקל (ר' לשום סעיף 38 לפקודה), משמעות הדברים הינה, כי כלי רכב הינו נכס, אשר מאבד מערכו באופן מתמיד עם חלוף הזמן. דברים אלה באים לידי ביטוי בהחלטת כב' השופט מודריק במ"ת 43689-11-11 **רשות המיסים והמחלקה לתיקים מיוחדים נ' שירזי ואח'** (27/1/15) בעמ' 133:
"מקובל שכאשר נתפסים נכסים מתכלים במסגרת צווים זמניים, מוציאים אותם למכירה ושומרים בפיקדון תמורת המכירה כדי שביום הנאות יוחלט מי זכאי לאותה תמורה. כך לכאורה צריך לנהוג גם ברכב. שכן רכב, במובן מסוים הוא נכס מתכלה. לכל הפחות נכס שערכו הולך ויורד..."
6. טיבו של ההליך הפלילי, שהוא נמשך זמן רב. במסגרת זאת, עשויים נכסים, אשר נתפסו בשלב משלבי ההליך לעמוד תפוסים משך זמן רב. ככל שמדובר בכלי רכב, הרי שכפועל יוצא מנטייתו לאבד מערכו, כאשר הוא תפוס במשך חודשים רבים ולעתים אף שנים במגרש המשטרה. משכך, הכיר בית המשפט באפשרות למכור כלי רכב, כבר במהלך השלב הזמני. זאת, במסגרת הנסיבות המתאימות ועל מנת להבטיח את שמירת ערכו כביום התפיסה.
7. עניין זה ניתן למצוא בפסק דינו של בית המשפט העליון בבש"פ 10015/07 **שירלי אביטל נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 23.12.07) בעמ' 14:

"שוכנעתי כי בנסיבות המקרה דנן האמצעי שיבטיח את שמירת שווים הנוכחי של שני כלי הרכב באופן העומד ביחס הולם להבטחת ערכם לשם חילוט אם יורשע אסי בסופם של ההליכים, ומנגד ישמר את ערך הרכוש הזוכה; הוא האמצעי שנקבע ע"י בית המשפט המחוזי – מכירת כלי הרכב על-ידי המדינה והשקעת התמורה לשם שמירת ערכה".

8. דברים דומים ניתן למצוא גם במ"ת 1174-05-15 **מדינת ישראל נ' ניקולא סעיד** (פורסם בנבו 6.8.15) ובע"פ 5680/15 **ניקולא סעיד נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 10.11.15).

9. במסגרת ניהול הרכוש התפוס בשלב הזמני, חלה על המדינה החובה לקיים ולשמור על האיזון שבין הבטחת תכליות החילוט והתכונות בתום ההליך הפלילי לבין שמירה על ערך הנכס התפוס. במסגרת זאת, על המדינה למצוא את החלופה הטובה ביותר לניהול הרכוש. דברים אלה באו לידי ביטוי ברע"פ 7600/08 **אריה אברם נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 7.4.09) בפס' 12 לפסק דינה של כב' השופטת פרוקצ'יה:

"חובת השמירה על ערך הנכס התפוס קשורה קשר הדוק לזכות הקניין של הבעלים של החפץ (פרשת לרגו, שם) ויש להמעיט ככל הניתן בפגיעה בזכות זו, בהיותה זכות בעלת מעמד של זכות חוקתית, הנגרמת באמצעות התפיסה (בש"פ 10015/07 אביטל נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 23.12.07) (הנשיאה ביניש); בש"פ 6817/07 מדינת ישראל נ' סיטבון (לא פורסם, 31.10.07) (השופטת ארבל). חובה זו מוטלת על המשטרה מכח מעמדה כרשות ציבורית, החייבת לנהוג באחריות ובהגינות כלפי האזרח. היא נובעת מן האפשרות שהנכס יוחזר לבעליו בלא שייפתח משפט; היא מחייבת ציפייה של האפשרות כי הנכס ישמש כראייה במשפט, אשר בסופו של דבר בעליו יזוכה בדין והנכס יוחזר אליו. קיימת אף אפשרות כי אם יורשע, הנכס יחולט לזכות המדינה. יתר על כן, אין להוציא מכלל אפשרות כי החפץ התפוס שנלקח מידי החשוד שייך לצד שלישי שאינו קשור כלל להליך הפלילי. בכל אחד ואחד מהמצבים הללו קיימת חובה לשמור על ערך הנכס כשהוא בידי המשטרה ולהבטיח מפני פגיעה בו. חובה זו קיימת במלוא תוקפה גם כאשר מסיבה כזו או אחרת, מי שהנכס נתפס מידיו אינו מעוניין בשמירת ערכו, או אינו מוכן לשתף פעולה בנקיטת אמצעים הנדרשים לצורך השגת מטרה זו, כמו במקרה שלפנינו".

10. השארת הרכב במצבו הנוכחי בידי המשטרה עד סיום ההליכים המשפטיים, ככל שיוגשו, תביא לאובדן ניכר של שווי הרכב.

11. כאמור לעיל, תפוסים כלי הרכב החל מיום תפיסתם בתאריך . משמעות הדברים היא, כי ערכם של כלי הרכב הולך ומאבד מערכו באופן מתמיד. באופן זה נפגע מחד פוטנציאל החילוט והעמידה בתכליותיו ומאידך, הולך ואובד ובאופן זה גם קניינו של החשוד.

12. על מנת לשמור על שוויים הנוכחי של כלי הרכב באופן העומד ביחס הולם להבטחת ערכם לשם חילוט אם יורשעו המשיבים בסופם של ההליכים, ומנגד להבטיח השמירה על ערכם אם יזוכו, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על מכירת הרכב והפקדת כספי המכירה בחשבון המשטרה.

13. המבקשת תדאג למכור את הרכב במסגרת מכרזי המכירה שהיא עורכת מעת לעת, והתמורה תופקד לחשבון הבנק של המשטרה.

14. לאור כל האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על מכירת הרכב והפקדת כספי המכירה בחשבון המשטרה- בבנק הדואר 09 סניף 001 מספר ח-ן 247092.

15. יהא זה מן הדין ומן הצדק להיעתר לבקשה.

חתימת השוטר

- טופס ריכוז טיפול ברכב מחולט המיועד למכירה

תאריך:

מספר רכב : _____ סוג הרכב : _____ דגם : _____ צבע הרכב : _____
 מספר פלא : _____ בית המשפט : השלום ירושלים מספר תיק בימ"ש (לאחר חתימת הצו) : _____
 מיקום הרכב טרם הבאתו למכירה : _____

חטיבת החקירות (בתיאום עם זיהוי פלילי ככל שהדבר יידרש):

- ☐ מעורב בתאונה כן/לא (במידה ומעורב יש להתייחס לסעיף הרלוונטי)
☐ הרכב עבר תאונה לפני האירוע והגרירה. פרטו היכן _____ לא מעורב בת.ד.
☐ הרכב עבר תאונה באירוע שבגינו נגרר. פרטו היכן _____ לא מעורב בת.ד.
☐ הרכב עבר תאונה בגרירה או באחסנה. פרטו היכן _____ לא מעורב בת.ד.
☐ האם הרכב נדרש לבצע קריאה חוזרת בטיחותית. (ריקול)

- ☐ צו חילוט סרוק לפלא
☐ מפתח לרכב - קיים / לא קיים
☐ צילום רכב בעת תפיסתו - בוצע
☐ סריקה ברכב והוצאת חפצים לא רלוונטיים
☐ ביצוע בדיקת מקורות לרכב (מנוע ושילדה) הרכב נבדק על ידי מומחה זיופי רכב – ראה דוח מז"פ

פרטי החוקר:

מ"א _____ דרגה _____ שם ומשפחה _____ תפקיד _____ חתימה _____

מערך אכיפה כלכלית:

- ☐ בדיקת הלימה בין הצו לבין נתוני הרכב.
☐ בדיקת כדאיות מכירה
☐ קבלת אישור העברת הרכב לבית דגן מר' חו' מכירות כלי רכב
☐ הוצאת פלט מסוף

פרטי השוטר:

מ"א _____ דרגה _____ שם ומשפחה _____ תפקיד _____ חתימה _____

נספח ז

מתווה בקרה

בקרת תיקי חקירה בפלא

- א. יש לערוך טבלה המרכזת את כלי הרכב שנתפסו לרבות כלי רכב ששוחררו בתקופה הרלוונטית לבקרה.
- ב. בדיקה האם במסגרת רישום הרכב כתפוס בפלא, נעשה סימון בלשונית רכוש בפלא "לצורכי חילוט".
- ג. בדיקה בתיק החקירה האם אותרו כל הטוענים לזכות עפ"י המרשמים, וכל מי שלטובתו שיעבוד רשום, והאם נגבתה הודעה מכול הטוענים לזכות.
- ד. בדיקה האם טוענים לזכות זומנו לדיונים משפטיים הנוגעים לכלי הרכב.
- ה. בדיקה בתיק החקירה האם הוצאה בקשה לצו בימ"ש לאיסור דיספוזיציה ברכב, האם הבקשה אושרה ע"י בימ"ש, ובהמשך האם הצו נרשם במשרד התחבורה/ רשות הרישוי, והכנסתו סרוק לפלא.
- ו. בדיקה בתיק החקירה האם במסגרת חקירת החשוד/ טוען לזכות שהינו בעל הרכב, הועלתה בפניו האפשרות למכירת הרכב (מסלול א') ולאחר מכן האפשרות לשחרר הרכב בתנאים (מסלול ב').
- ז. בדיקה בתיק החקירה האם קיים צו בימ"ש לשחרור הרכב בתנאים (במקרים המתאימים).
- ח. בדיקה בתיק החקירה האם התקיימו התנאים בטרם שוחרר הרכב:
- 1) הופקד הסכום שנקבע ע"י ביהמ"ש בחשבון הבנק.
 - 2) נרשם איסור דיספוזיציה במשרד התחבורה / רשות הרישוי.
 - 3) בוצע שעבוד פוליסת הביטוח המקיף של הרכב לטובת משטרת ישראל.
- ט. בדיקה האם קיים בתיק נספח ד' – טופס שחרור הרכב לבעלים בחתימתו
- י. בדיקה האם במידה והאפשרויות של מכירה בהסכמה (מסלול א') או שחרור בתנאים (מסלול ב') לא צלחו, האם הוגשה בקשה למכירת הרכב ללא הסכמה (מסלול ג').
- יא. בדיקה בתיק החקירה האם בסיכום החקירה ניתנה התייחסות ביחס לרכב התפוס.
- יב. בדיקה בתיק החקירה האם צו החילוט ו/או צו המכירה וכן טופס 13 (במקרים המתאימים) סרוק בתיק הפלא ואם הועבר עותק ממנו לרכז מוצגי רכב.
- יג. בדיקה בתיק החקירה האם במקרים בהם הרכב נמכר או שוחרר בתנאים, הרשם הזין את סכום המכירה כהוספת רכוש חדש בתיק, סימן אינדיקציה בפלא "הופקד כתנאי להבטחת תנאי שחרור/מכירת רכב", וסילק את הרכב במערכת הפלא בכפוף לאישור קצין.

בקרת מגרש אחסון הרכבים ותהליך המכירה

- א. יש לערוך רשימה של כלי הרכב המיועדים לחילוט ונמצאים כרגע במגרש האחסון, בחלוקה לפי יחידות.
- ב. בדיקה האם אחסון הרכב נעשה כמותווה בנוהל מס' 300.19.214 "אחסון וסילוק מוצגי רכב", בדגש על סגירת חלונות.
- ג. בדיקה מה משך השעות של כל כלי הרכב המיועדים לחילוט ונמצאים כרגע במגרש האחסון.
- ד. רכבים המיועדים לחילוט התפוסים תקופה ארוכה, למעלה משנה- יש לבדוק אילו פעולות נעשו כדי לקדם את תהליך המכירה או שחרורם בתנאים.

- ה. בדיקה האם מימוש צו המכירה/ צו החילוט נעשה תוך שישים יום ממועד קבלת הצו ע"י יחידת החקירות. במידה שלא – לבחון האם הסיבות/נסיבות לכך מוצדקות.
- ו. בדיקה האם צו החילוט ו/או צו המכירה סרוק בתיק הפלא ואם הועבר עותק ממנו לרכז מוצגי רכב.
- ז. בדיקה האם התקיימו תנאים להשמדה, אם כן – האם הועבר הרכב להשמדה. אם לא הועבר- מדוע לא?
- ח. בדיקה האם הרשם הזין את סכום המכירה כהוספת רכוש חדש בתיק, סימן אינדיקציה בפלא "הופקד כתנאי להבטחת תנאי שחרור/מכירת רכב", וסילק את הרכב במערכת הפלא בכפוף לאישור קצין.